

Suositus etsintöjen laskutus- ja maksatuskäytännestä SPR:n Hämeen piirin alueella

Taustaa

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu on 52 järjestön verkosto. Suomen Punainen Risti toimii koordinaatiojärjestönä. Vapaaehtoisen pelastuspalvelun verkoston tarkoitus on kouluttaa ja organisoida yhdessä toimivia vapaaehtoisjärjestöjen hälytysryhmiä tilanteisiin, joissa viranomaiset tarvitsevat paljon joukkoja. Tyypillisin tilanne on poliisin vastuulla olevat kadonneen henkilöt etsinnät.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu on organisoitu alueellisesti toimiviin toimikuntiin, joissa pääosa koulutuksista ja harjoituksista järjestetään. Vuonna 2018 SPR:n Hämeen piirin alueella on kymmenen Vapaaehtoisen pelastuspalvelun toimikuntaa:

1. Päijät-Hämeen alue
2. Riihimäen alue
3. Forssan alue
4. Hämeenlinnan alue
5. Etelä-Pirkanmaa (Akaa, Urjala, Valkeakoski seutukunta)
6. Tampereen alue
7. Oriveden alue
8. Mänttä-Vilppulan alue
9. Lounais-Pirkanmaa (Hämeenkyrö, Ikaalinen seutukunta)
10. Virrat

Tämä suositus on tehty laskutuksen selkiyttämiseksi ja turhien työvaiheiden vähentämiseksi. Tätä suositusta sovelletaan vain SPR:n Hämeen piirin toiminta-alueella. Muilla piireillä voi olla omat toimintatavat. Suosituksessa on useassa kohdassa määritelty kahden viikon aikaraja. Tämä johtuu yhteistyösopimuksessa sovituista aikarajoista.

Dokumentin valmistelu ja päivittäminen

Asiaa on esitelty ja käsitelty hämäläisten valmiuskouluttajien tapaamisissa 25.9. Riihimäellä ja 27.9. Tampereella, Vapepa toimikuntien työkokouksessa 15.9.2018 Tampereella, maakuntatoimikunnan kokouksessa 17.10.2018.

Dokumentti on käsitelty SPR:n Hämeen piirin ensiapu- , terveys- ja valmiustoimikunnassa 19.9.2018 ja toimitettu tiedoksi SPR:n Hämeen piirihallitukselle 25.1.2019.

SPR:n valmiuspäällikkö huolehtii ohjeen päivittämisestä. Jos ohjeeseen tulee merkittäviä linjamuutoksia, niin ohje valmistellaan asiaankuuluvissa ryhmissä.

Normitausta

Suomen Punainen Risti laissa säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi ja asetuksessa (811/2005) tarkemmin säädettyinä toimintamuotona yhteistyössä viranomaisten kanssa harjoittaa ja kehittää vapaaehtoista pelastustoimintaa.

Poliisilain (872/2011) 9 luvun 4 § mukaan poliisi voi käyttää vapaaehtoisjärjestöjä apunaan etsintätehtävissä sekä muissa sellaisissa avustustehtävissä, joihin ei sisälly merkittävää julkisen vallan käyttöä. Päätöksen vapaaehtoisjärjestön käyttämisestä etsintätehtävässä tekee etsintää johtava poliisimies ja muussa avustustehtävässä päällystöön kuuluva poliisimies.

Suomen Punainen Risti on Vapaaehtoisen pelastuspalvelun koordinaatiojärjestönä tehnyt yhteistyösopimuksen Poliisihallituksen kanssa 4.12.2015 (POL-2015-14615). Sopimuksessa on määritelty mm: vapaaehtoisjärjestöille soveltuvat tehtävät, maksettavat palkkiot ja korvaukset sekä laskutukseen liittyviä asioita.

Poliisihallituksen ohjeessa ”Kadonneen henkilön etsintä ja poliisitutkinta (29.11.2013) 2020/2013/3057 on myös huomioitu vapaaehtoisten käyttö poliisin apuna.

Reunaehdot valmiuskorvauksen laskuttamiselle

1. Yhteistyösopimuksen mukaisia korvauksia voi hakea vain edellä mainitut (tai myöhemmin perustettavat) Vapaaehtoisen pelastuspalvelun toimikunnat. Toimikunnan tulee toimia tosiasiallisesti. Minimivaatimuksena toimikunnalla tulee olla nimetyt yhteyshenkilöt, hälytysorganisaatio ja toimivat hälytysryhmät.
2. Laskutettavassa operaatiossa tulee olla vapaaehtoistoiminnasta vastaava henkilö (Vapepa-johtaja), jonka huolehtii laskujen kokoamisesta ja mahdollisista selvityksistä.
3. Laskutettavan operaation edellytyksenä on Vapepa-johtajan toimittama raportti tapahtuneesta.

Vapaaehtoistoiminnasta vastaavan henkilön (Vapepa-johtaja) tehtävät

Vapepa-johtaja huolehtii, että operaatioon osallistuvat vapaaehtiset ovat tietoisia oikeudestaan saada kulukorvauksia. Vapepa-johtaja huolehtii, että matkalaskut (Vapepa lomake) täytetään riittävällä tarkkuudella ja kuittaa allekirjoituksellaan (tai muulla tavoin todentaa) matkalaskun osaltaan tarkistetuksi.

Vapepa-johtaja huolehtii, että matkalaskut toimitetaan kootusti valmiuspäällikölle (yhteystiedot liitteenä) kahden viikon kuluessa operaatiosta. Jos toimikunnalla on mahdollisuus, niin matkalaskuista voi tehdä koosteen taulukkomuotoon, josta selviää operaation yksilöintitiedot, matkalaskun tekijän nimi, tilinumero, haettava korvaus. Tämä nopeuttaa yksittäiselle etsijälle kulukorvauksen maksatusta.

Muista kuluista kuin kilometrikorvauksista tulee tehdä myös matkalaskulomake, jonka liitteenä on kuitit esim. ruokaostoksista.

Huomioitavaa matkalaskun tekemisessä

Matkalasku tehdään Vapepa-lomakkeelle (ajoselvitys/matkalasku).

Erityistä tarkkuutta tulee kiinnittää nimen, tilinumeron, henkilötunnuksen, osoitteen ja puhelinnumeron luettavuuteen. Matkalaskun tekijän tulee allekirjoittaa lomake. Hyvä käytäntö on palauttaa matkalasku johtopaikalla jo etsinnän päättyessä.

Raportointi operaatioista

Vapepa-johtaja huolehtii, että operaatiosta kirjataan raportti OHTO-järjestelmään. Raportti on kirjattava kahden viikon kuluessa.

Jos operaatiosta ei tehdä erillistä yhteenvedoa/arviointia, niin OHTO-raportointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Raportissa tulisi ottaa kantaa mm. seuraaviin asioihin:

- Miten hälytystoiminta onnistui
- Vapepa-johtajan oma arviointi vapaaehtoisten toiminnasta
- Mitä operaatiossa tehtiin (käytetyt etsintämenetelmät, etsintäalueen laajuus jne)
- Kuinka yhteys poliisiin hoidettiin
- Viestitoiminnan organisointi
- Huoltotoiminnan organisointi
- Kehitettäviä asioita

Matka- ja kululaskujen toimittaminen

Vapepa-johtaja huolehtii, että operaatioista syntyneet matka- ja kululaskut toimitetaan SPR:n Hämeen piiritoimistoon kahden viikon kuluessa operaatiosta.

Matkalaskut voi toimittaa kirjekuoressa tai sähköisesti PDF:nä. Jos toimikunta saa tehtyä kulukorvauksista koostetaulukon, niin se toimitetaan matkalaskujen mukana.

Laskutus poliisilta

SPR:n Hämeen piiri tekee kulu- ja matkalaskujen perusteella neljän viikon sisällä operaatiosta laskun ko. poliisilaitokselle. Laskun mukaan liitetään kopiot matkalaskuista, muista kuluista sekä OHTO-raportti. Laskuun liitetään sopimuksen mukainen 400 euron valmiuskorvaus.

Maksatus etsijöille

SPR:n Hämeen piiri suorittaa korvauksen yksittäisille etsijöille. Piiritoimissa maksatus tapahtuu M2-matkahallintaohjelman kautta. Maksatus tapahtuu kuukauden lopussa.

Valmiuskorvauksen käyttö

Yhteistoimintasopimuksen mukaan valmiuskorvausta voidaan käyttää koulutukseen, harjoituksiin sekä harjoitustoimintaan liittyvän huollon järjestelyihin ja varusteiden hankkimiseen.

SPR:n Hämeen piirin alueella polisilta laskutettava valmiuskorvauksia hallinnoi SPR:n Hämeen piiri. Valmiuskorvauksen käytön periaatteista sovitaan vuosittain Vapepa maakuntatoimikunnassa ja yksityiskohdista ko. toimikunnan kanssa.

Tampereella 19.1.2019

Tommi Mattila
valmiuspäällikkö
Suomen Punainen Risti
Hämeen piiri